

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně:

K. M.

zastoupena advokátem JUDr. Miroslavem Ondrúšem, Ph. D., LL. M.
sídlem Čs. Legií 1719/5, 702 00 Ostrava

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. března 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 18. 3. 2021 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 900 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Miroslava Ondrúše, Ph.D., LL.M., advokáta se sídlem v Ostravě, Čs. Legií 1719/5.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně byla od roku 2018 příjemcem invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně. Dne 24. 8. 2020 byla žalobkyně posouzena lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava se závěrem, že její pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 40 % a je invalidní v prvním stupni. V návaznosti na uvedený lékařský posudek žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 9. 2020 rozhodla o snížení výše invalidního důchodu žalobkyně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně (od 18. 10. 2020). Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky. V průběhu námitkového řízení byla posouzena lékařem žalované, který potvrdil předchozí posudkové závěry lékařky OSSZ Ostrava. Žalovaná s odkazem na posudek rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) zamítla námitky žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí ze dne 14. 9. 2020 potvrdila.
2. Dne 14. 5. 2021 podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) žalobu, ve které navrhovala zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i prvostupňového rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021. V žalobě vyjádřila přesvědčení, že se její zdravotní stav postupně zhoršuje, trpí závažnou formou epilepsie, která je doprovázena intenzivními a častými epileptickými záchvaty (každou noc i 10x) a tento jev způsobuje chronickou insomnii, která má za následek zvýšenou únavu během dne. Posudkoví lékaři při vyhotovení posudků nesprávně interpretovali obsah lékařských zpráv, když k zjištěnému stavu připisovali bagatelní následky. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že její zdravotní stav je možné považovat za stabilizovaný na stávající úrovni. Podle žalobkyně odpovídá její zdravotní stav klasifikaci uvedené v kapitole VI, položce 4c přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (dále též „vyhláška o posuzování invalidity“), tedy formě nekompenzované, kdy záchvaty jsou častější než jednou do měsíce, zpravidla více než 12 záchvatů do roku, žalobkyně má neuropsychický deficit, přičemž některé denní aktivity jsou podstatně omezeny (zejména pak výkon soustavné výdělečné činnosti). Podle názoru žalobkyně poklesla její pracovní schopnost o více než 50 %, což odpovídá druhému stupni invalidity ve smyslu § 39 odst. 2 písm. b) zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu byla nucena opustit své zaměstnání, neboť epileptické záchvaty měly a mají významný vliv na pozornost, emoce a výkonnost. Navrhla, aby soud ustanovil znalce z oboru posudkového lékařství za účelem kvalifikace zdravotního stavu.
3. Žalovaná v písemném vyjádření rekapitulovala dosavadní průběh řízení, shrnula relevantní právní úpravu a zdůraznila, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 4. 3. 2021, vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který ve svém posudkovém hodnocení dospěl k závěru, že žalobkyně je invalidní, jedná se však jen o invaliditu prvního stupně. S ohledem na žalobu navrhla k důkazu posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV).
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z posudkového a dávkového spisu krajský soud ověřil, že průběh správního řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí odpovídá žalobě a obsahu napadeného rozhodnutí. Za podstatné považuje krajský soud, že žalobkyně byla pro účely určení

invalidity a jejího stupně posouzena lékařkou OSSZ v Ostravě a poté lékařem žalované (posudky ze dne 24. 8. 2020 a ze dne 4. 3. 2021) se shodným závěrem, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (částečně kompenzovaná epilepsie), pro které posuzující lékařky stanovily míru poklesu její pracovní schopnosti shodně 40 % (od 24. 8. 2020). Podle lékaře žalované neodpovídá uvedený zdravotní stav položce 4c, neboť nebyl doložen závažný neuropsychický deficit, je zřetelná diskrepance mezi EEG noční videomonitorací, četností abnormalit a klinicko – psychologickým vyšetřením.

6. Krajský soud doplnil dokazování posudkem příslušné PK MPSV v Ostravě ze dne 29. 7. 2021, ze kterého zjistil, že posudková komise zasedala ve složení předseda – posudkový lékař, další lékařka s odborností neurologie a tajemnice. Podle posudkové komise je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně obtížná kompenzace epilepsie s obj. intolerancí léčiv s tím, že podle psychologické dokumentace je popsán již dlouhodobý psychický deficit (epilepsie od 12 let), oslabení pozornosti. Žalobkyně má vysokou četnost záchvatů, dle posudkových kritérií nadlimitní. Zdravotní stav omezuje psychické a fyzické schopnosti žalobkyně a posudková komise jej považuje za nestabilní a nekompens. pro výše uvedené a trvalost záchvatů, které jsou častější než 1 x za měsíc – denodenně v noci s vazbou na spánek s frekvencí v desítkách. Uvedené zdravotní postižení podřadila komise pod položku 4c kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míru poklesu pracovní schopnosti určila na 50 % s tím, že jde o formu nekompenzovanou, léčbou dostatečně neovlivnitelnou. Žalobkyně je schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné a fyzické schopnosti, neschopna v nočních směnách a riziku úrazu, schopna dosavadního zaměstnání v administrativní oblasti s využitím svého vzdělání zkušeností v kratším pracovním úvazku. Podle posudkového závěru PK MPSV v Ostravě byla žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni.
7. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
9. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, b) jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a c) jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.
10. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalované, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu žalobkyně na první stupeň a zamítnuty námitky žalobkyně proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí. Důvodem

snížení invalidního důchodu byl posudkový závěr, podle kterého pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí od 24. 8. 2020 již „jen“ o 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá prvnímu stupni invalidity. Žalobní námitky žalobkyně lze shrnout do jednoho základního žalobního bodu, ve kterém žalobkyně nesouhlasí s posouzením jejího zdravotního stavu ve správním řízení a z toho plynoucím závěrem o míře poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a stupni invalidity.

11. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod a jejím stupni je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, č. 526/2005 Sb. NSS). Posudek PK MPSV pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
12. Po doplnění dokazování shora uvedeným posudkem PK MPSV v Ostravě dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 29. 7. 2021 považuje krajský soud za stěžejní důkaz pro skutkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudková komise zasedala v řádném složení podle § 16b zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, posudek splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti. Z posudku vyplývá rovněž důvod odlišného závěru oproti posudkům zpracovaným pro účely správního řízení, který spočívá v závěru o vyšší četnosti a trvalosti epileptických záchvatů a z toho plynoucím závěru o nekompenzované formě epilepsie. Závěr PK MPSV o tom, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 %, považuje krajský soud za řádně odůvodněný a dostatečně podložený, proto neshledal důvod se od něj odchýlit.
13. Z výše uvedených důvodů krajský soud uzavírá, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí byla v soudním řízení zjištěna jiná (50 %), než ze které vycházela žalovaná (40 %) a vyplývá z ní především jiný závěr o stupni invalidity žalobkyně, než ke kterému dospěla žalovaná. Závěr žalované, podle kterého žalobkyně byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu prvního stupně, proto za tohoto stavu nemůže obstát a krajskému soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí žalované podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušit a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátit žalované k dalšímu řízení.
14. Oproti tomu krajský soud nepřistoupil k návrhu žalobkyně na zrušení prvostupňového rozhodnutí. Jednak platí, že zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího

stupně je věcí úvahy soudu a není procesním právem žalobkyně domáhat se zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému správnímu rozhodnutí, jemuž by odpovídala povinnost soudu o takovém návrhu výrokem rozhodnout (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 8. 2007 č. j. 1 As 60/2006-106, č. 1456/2008 Sb. NSS). Krajský soud při úvaze, zda zrušit také prvostupňové rozhodnutí přihlédl především k tomu, že nápravu zjištěných vad lze provést přímo v námitkovém řízení, které je ovládáno revizním principem (viz. § 88 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V dalším řízení žalovaná opětovně rozhodne o námitkách žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí o snížení invalidního důchodu, přičemž je vázána závěrem krajského soudu o tom, že žalobkyně byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu druhého stupně s ohledem na pokles její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 %. Současně zahrne posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 29. 7. 2021 mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 5 a 6 s. ř. s.).

15. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch a podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má vůči žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Žalobkyně byla v řízení zastoupena advokátem a vznikly jí tak náklady spojené s právním zastoupením, na jejichž náhradu má právo. Výši náhrady nákladů právního zastoupení určil krajský soud v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále též „advokátní tarif“) a přiznal žalobkyni náhradu odměny advokáta za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast u soudního jednání) po 1 000 Kč podle § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu a paušální náhradu jeho hotových výdajů ve výši 900 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Uvedené náklady řízení v celkové výši 3 900 Kč uložil krajský soud žalované nahradit žalobkyni k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 o. s. ř.). Lhůtu k zaplacení krajský soud prodloužil na 30 dnů od právní moci rozsudku, přičemž přihlédl k odlišnému okamžiku nabytí právní moci rozsudku vydaného ve správním soudnictví oproti rozhodnutím vydaným v občanském soudním řízení. Pro úplnost právní argumentace krajský soud dodává, že nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů spojených s přípisem ze dne 4. 7. 2021, protože tento přípis se týkal toliko předložení dalších důkazů a nelze jej považovat za podání týkající se věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněná domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 16. srpna 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce

[Zadejte text.]

Shodu s prvopisem potvrzuje